

РІШЕННЯМ ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ НА ДОШКУ ПОШАНИ ГАЗЕТИ «ЗА НАУКОВІ КАДРИ» ЗАНОСЯТЬСЯ:

група студентів другого курсу механіко-математичного факультету, які працювали на збиранні винограду і інших сільськогосподарських культур у колгоспі «Победа Октября» (с. Кубанка) Комінтернівського району (керівники Є. Гутников, П. Варбанець, В. Ефендієв);

перший курс хімічного факультету, який працював у колгоспі

Одеського університету імені Мечникова
імені XX з'їзду КПРС (с. Комінтерново) Комінтернівського району (керівники В. Кузнецов, М. Умінський, П. Гербер, В. Головенко);

група студентів другого курсу фізичного факультету, яка працювала у радгоспі «Одеський» (с. Красноселка). Керівник доцент Дьяченко;

група студентів першого курсу юридичного факультету, які працювали у колгоспі ім. Суворова (с. Любополь). Керівник — доп. Крючатов;

студенти першого курсу геолого-географічного факультету В. Куцев та В. Рябоконь, які працюючи на сівбі озимих культур і на збиранні винограду в колгоспі імені Войкова (с. Старі Шомполи) Комінтернівського району, встановили рекорд — зібрали за один робочий день 1227 кілограмів винограду;

студентки: другого курсу — Тетяна Казімірчук та першого курсу факультету РГФ Ніна Чернега, які відмінно працювали у радгоспі «Комінтернівський» (с. Ониськово);

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 29 (1126)

12 ЖОВТНЯ 1973 р.

Ціна 2 коп.

ЗВІТНО-ВИБОРНІ ЗБОРИ — важлива подія в житті кожної комсомольської організації. Від того, наскільки успішно вони пройдуть, залежить дієвість і 178 комсомольських груп, численних курсових і факультетських організацій нашого університету.

Як відзначалось на XVI з'їзді ВЛКСМ, центральним завданням комсомолу є виховання молоді в дусі комуністичної ідейності, патріотизму й інтернаціоналізму, високої організованості і дисципліни.

Прищеплення свідомої навчальної дисципліни, підвищення особистої відповідальності кожного студента-комсомольця за результати праці — одна із головних вимог до роботи кожної комсомольської організації. Треба широко використовувати статутні вимоги до членів ВЛКСМ, одразу ж класти край прояву несумлінності, порушенню дисципліни.

Ми живемо в обстановці, коли весь радянський народ здійснює величезне завдання, накреслені XXIV з'їздом КПРС, і обов'язок кожного з нас — опанувати знання, стати всебічно розвинутим, висококваліфікованим спеціалістом, активним будівником кому-

ПРАЦЮВАЛИ НА ЛАНАХ ДОБРЕ, ТАК ТРИМАТИ У НАВЧАННІ!

Завершилися сільгосп роботи студентів на ланах Комінтернівського та Іванівського районів. Підбито підсумки, оцінено роботу кожного по заслугам, розподілені зароблені гроші, премії. Багато хто одержав грамоти, подяки за сумлінний труд, за старанність, за великі успіхи у збиранні врожаю.

А успіхи були й справді великі. Ми вже наводили слова керівників колгоспу імені XX з'їзду КПРС Комінтернівського району, розповідали про систему премій, яку використали у Кубанці. Одного дня тут керівники видали премій 96 карбованців.

З перших днів між факультетами, курсами, бригадами, групами розгорнулося соціалістичне змагання. Воно внесло особливе піднесення у роботу, сприяло кращому настрою, посиленню відповідальності кожного за доручення.

Сьогодні можна впевнено сказати, що студенти надали трудівникам села дуже велику допомогу. Наведемо приклад лише одного господарства в Ониськові — радгосп «Комінтернівський». Тут студенти факультету РГФ зібрали 52 842 кг. яблук, 46 840 кг. винограду, 203 ящики горхів (у ящику — 900 штук), 3 400 кг. слив, 28,5 тонн кукурудзи. За попередніми підрахунками радгосп одержав продукції на суму понад 34 тисячі карбованців. Що ж, сума добре говорить про користь студентських рук для сільськогосподарських ланів.

А як підрахуєш користь студентів на таких роботах, як вантаж продуктів, сімба? Їх теж урахували, звичайно. Але ж як своєчасно прийшла допомога!

— Зараз, коли роботу завершено, саме час поговорити про наболіле. Чому у деяких групах були зриви, чому виникали скарги на студентів? У чому причина подібних явищ? Перш за все, як доводить багаторічний досвід студентських поїздок на сільгосп роботи, найголовніше — вміле керівництво... Там, де керівники сумлінно поставилися до доручення, проявили принциповість і людяність одночасно, де

вони добре організували особистий облік зробленого, постійно турбувалися про потреби підопічних, — там все гаразд. А там, де не зуміли керівники поставити себе як слід, не встановили контактів з керівниками господарства, і організація погана, і дисципліна гірша. Ні, ми далекі від того, щоб все валити на керівників, вигороджувати студентів. Вони досить досліди й свідомі люди і мають добре пам'ятати, що завжди і всюди представляють свій університет. І все ж від керівника залежить багато.

Аналізуючи результати сільгосп роботи, ми маємо відверто і самокритично поставитися до своєї роботи, оцінити позитивне і негативне, подумати добре, щоб у майбутньому не повторювати помилок, урахувати набутий досвід.

Сьогоднішні «колгоспники» знову сіли на студентські лави. Продовжується учобний рік, треба добре попрацювати, щоб у стислі строки виконати накреслене на семестр, опанувати програмний матеріал. І хай колгоспна «розрядка» допоможе ще з більшим напруженням працювати у семестрі, щоб з честю виконати у вирішальному році свої основні студентські обов'язки.

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ

Добре попрацювали у минулому учбовому році студенти Одеського університету. У наказі ректора університету О. В. Богатського подано виклад постанови Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР та ЦК ЛКСМ України від 10 серпня 1973 року. За успішну наукову творчість і перемогу на республіканському конкурсі студентських наукових робіт Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР та ЦК ЛКСМ України нагороджено дипломом I ступеня і першою грошовою премією в розмірі 25 карбованців Нгуен Ван Нгока, студента V курсу мехмату.

Дипломом II ступеня і другою грошовою премією в розмірі 15 крб.:

Во Хонг Няня, студента IV курсу біофаку, Мятовича Валерія Павловича, студента IV курсу юрфаку, Спитковського Іллію Матвійовича, студента IV курсу мехмату.

Дипломом III ступеня і третьою грошовою премією в розмірі 10 крб.:

Соколовського Вадима Петровича, випускника біофаку, Хоршака Олександра Михайловича, студента V курсу мехмату, Ткаченка Ігора Михайловича, випускника фізфаку.

Заохочувальним дипломом:

Ольшанецьку Вікторію Олександрівну, студентку V курсу біофаку, Соломенникову Людмилу Анастасівну, випускницю біофаку, Зінковського Володимира Георгійовича, випускника біофаку, Зінковського Олега

Георгійовича, випускника біофаку, Кудрицького Сергія Борисовича, випускника фізфаку, Оніщука Олега Вікторовича, студента V курсу мехмату.

Науковим керівникам студентів, роботи яких відзначені на республіканському конкурсі, оголошено подяку: доценту М. В. Голубцевій, професору Ф. О. Замбриборщу, професору Т. С. Літвінчуку, професору Г. Я. Попову, старшому викладачеві К. В. Романову, доценту Л. М. Стрельцову, доценту В. М. Тоцькому, професору І. З. Фішеру, професору В. С. Чепурному.

Серед нагороджених дипломом II ступеня є і ім'я юриста Валерія Мятовича.

Фото О. Левіта.

ОГЛЯД ЗРІЛОСТІ

нізму. Тож особливого значення набуває проведення оглядів-конкурсів учбових груп, організація між ними соціалістичного змагання, в основі якого мають бути ленінські принципи — гласність і порівняльність результатів, товариська взаємодопомога.

Головним критерієм при визначенні кращих груп є не лише ріст академічної успішності, а й громадсько-політичної активності її студентів.

Важливість завдань, що стоять перед комсомолом, підвищення вимоги до результатів його роботи потребують постійно вдосконалювати систему підбору, розстановки і виховання комсомольських кадрів. У нас є багато комсомольців, які користуються авторитетом, вимогливих і принципових, які можуть служити прикладом у своєму колективі. Таких, як, наприклад, секретар комсомольського бюро механіко-математичного факультету, Ленінський стипендіат, студент IV курсу, комуніст Сергій Скороход; секретар комсомольського бюро юрфаку, стипендіат іменної стипендії імені К. Маркса, студент IV курсу комуніст Петро Музиченко; секретар комсомольського бюро геолого-географічного факультету, Ленінський стипендіат, студент IV курсу комуніст Володимир Кадурін; секретар комсомольського бюро біологічного факультету, стипендіат іменної стипендії імені І. І. Мечникова, комуніст Володимир Іваніца, комсорг IV курсу юридичного факультету комуніст Олександр Долженков, комсорг V курсу історичного факультету Олександр Шевченко та інші.

Молоді комуністи чимало сприяли зростанню активності комсомольських груп. Отож і зараз є сенс рекомендувати їх до складу бюро.

Відповідальним є період виборів для першокурсників. То перші комсомольські збори для них в університеті. І від того, як вони пройдуть, залежить подальша участь першокурсників у громадському житті університету.

У жовтні завершаться звіти і вибори загальноуніверситетською комсомольською конференцією. То буде огляд роботи 5-тисячного загону комсомолів університету, хороших починань, які на її рахунок напередодні 55-ої роковини ВЛКСМ і 25-ої роковини нагородження комсомольської організації міста-героя Одеси орденем Бойового Червоного Прапора.

«Бути членом Союзу молоді, — говорив В. І. Ленін на III з'їзді комсомолу, — значить вести справу так, щоб віддавати свою роботу, свої сили загальній справі».

Ми пам'ятаємо слова Ілліча і прагнемо докласти усіх сил для їх швидшого здійснення.

М. СТОЛБУНЕНКО,
заступник секретаря комітету ЛКСМУ університету.

НА ЗАСІДАННІ вченої ради університету, що відбулося 4 вересня, було вказано, зокрема, на ряд серйозних недоліків в роботі АГЧ. Діяльність АГЧ була визнана незадовільною.

Чому так сталося? На це питання мали відповідати партзбори АГЧ, які відбулися нещодавно. З доповіддю «Завдання партійної організації АГЧ по забезпеченню учбового процесу, наукової і господарської діяльності університету» виступив секретар партбюро АГЧ С. М. Коршунов.

Як було вказано на вчентій раді, рівень роботи АГЧ надто слабкий, відділи і служби працюють неефективно, значна частина будівельних робіт ведуться вкрай незадовільними темпами. Забез-

ченком, Мамалигою, Башенком.

Основні причини всіх недоліків, як підкреслив доповідач, відсутність вимогливості з боку попередніх керівників АГЧ т. Короля, Осадного, Жучкова, деяких начальників відділів і служб. Політико-виховна робота недостатньо була пов'язана з життям колективу, спостерігався формалізм у цій справі. Не всі комуністи були прикладом в суспільному житті та в поведінці.

Стурбованістю, занепокоєнням, прагненням досконало розібратися в усіх причинах незадовільної роботи АГЧ були пронизані виступи комуністів Зубицької, Крамарьова, Соколова, Галайчука, Мануїлова, та ін. Зробити належні

Осінні дні в колгоспі — сама напружена пора року. Це закладка врожаю — сівба, збирання, заготівля кормів, кукурудзи, бахчевих, городніх культур, винограду. В такі дні кожна пара рук у господарстві на обліку. На допомогу трудівникам ланів прийшли студенти університету. Їх завдання — допомогти колгоспам і радгоспам своєчасно зібрати врожай, якісно провести сівбу, якомога більше заготувати кормів.

Важливо працювати не абияк, а працювати старанно, з комсомольським вогником. Студенти першого курсу геолого-географічного факультету це добре засвоїли. Вони працювали на виноградних плантаціях колгоспу імені Войкова Комінтернівського району. Такі студенти, як Ю. Щербина, Л. Дубровін, денну норму — 200 кілограмів — перевиконували вдвічі. Понад 300 кілограмів винограду щоден-

но — такий трудовий рахунок студента В. Сизова. Від юнаків майже не відставали і їх однокурсники — Краєвська, Рибак, Сарчук та інші.

Добре попрацювали і геологи першого курсу на чолі зі старостою Артеменко в селі Ламзаки. Відзначився на сівбі озимих студент Бердник.

Доцент М. САВЧЕНКО, керівник сільгоспробіт, Комінтернівський район.

З ПОЛЬОВОГО БЛОКНОТУ

Невже так швидко ліне час? Адже ось тільки-тільки ми прийшли на сільськогосподарські роботи, дивися, — вже йдуть студенти на заняття.

Але повернемося на трудовий фронт.

Червонознам'янка, вересень. Холодно на винограднику, всі позамерзали, але запалу не втрачають. Проворні руки дівчат просто-таки літають над виноградним кущем. Плавні рухи, праця схожа на пісню. А ось і пісня: злетіла і погасла раптом. Прозаїчне: коли співаєш, рухи уповільнюються — так вважать дівчата. «Встигнемо наспіватися і в перерву», — сміються пустунки. А вони вміють і співати і працювати, ці дівчата з третього українського філологічного факультету. І встигають все. «Журавлики плывуть», — кажемо ми, коли бачимо, як вони ланцюжком, вервечкою несуть до машини повнісінькі корзини з виноградом. Біля машини їх зустрічають вправні вантажники Галя Борейко, Ліда Солоненко, Алла Панченко, Галя Стрекалок. За ті небагато днів, що ми працюємо на винограді, вони вивантажили більше ста тонн винограду. Такі ці невеличкі дівчачі руки вивантажили таку величезну кількість винограду.

А після доброї праці і попоїсти смачно не гріх. Ген, далеченько — підвода. То Люда Лобанова чудовий обід везе. «Іжте, дівчатоньки, набірайте сил для рекордів», — жартує керівник групи Микола Іванович Доброгорський...

Відпрацювали вже. Пора вчитись. Що ж, якщо дівчата так будуть виконувати завдання викладачів, як виконували норму, то їм не буде соромно за себе. В добрий час вам!

О. КОЛЬЦОВА.

ПІДСУМКИ РАДУЮТЬ

Ось закінчився трудовий семестр, для першкурсників — перший. І сьогодні можна підвести підсумки цього семестру. Увесь перший курс хімічного факультету працював у колгоспі ХХ партз'їзду Комінтернівського району. За цей час студенти збрали яблук — 86,3 т., винограду — 208,8 т., погрузили в сховища яблук — 200 тонн.

Крім того, збирали гарбузи, (95,5 т.), кавуни (90 т.), виконували й інші сільськогосподарські роботи.

Дружно, з справжнім комсомольським вогником працювали хіміки, але особливо гарячі бої розгорались на «виноградному фронті». Уже в перший день роботи на винограднику Петя Робочий і Валерій Рибалко збрали близько 900 кг. (при нормі 400—на двох), а наступного дня вони вже перейшли тисячний рубіж — 1004 кг. Потім Люба Калбаш і Галя Кукко дали 1023 кг. (всі четверо з бригади №1). Але тут же вийшли вперед Дуся Кошельник і Катя Андріанова — 1033 кг. І все-таки останнє слово залишилось за першою бригадою. Та ж Люба Калбаш, тепер вже разом з Надією Астаховою збрали 1122 кг. Навіть колгоспники розводили руками, до нас таких результатів і не домагався ніхто.

Добре попрацювали — відповідно, добре й заробили. Наприклад, бригада № 3 одержала 765 крб., що складає в середньому по 40 крб. на чоловіка.

Адміністрація, партійна, профспілкova і комсомольська організації колгоспу ім. ХХ з'їзду КПРС по заслугам оцінили працю студентів-хіміків. За відмінну роботу колгосп нагородив Почесною грамотою весь колектив студентів I курсу хіміфаку. Грамотами також нагороджені всі три групи, а дванадцять юнаків та дівчат були премійовані. Це Люда Скачинська, Катря Бурунова, Валерій Покуса, Борис Зінов'єв, Валентин Киданчук, Костянтин Сторожук, Любов Калбаш, Галина Кукко, Надія Астахова, Петро Робочий,

Дуся Кошельник, Катря Андріанова. Також районний комітет комсомолу нагородив грамотами ще одинадцять наших студентів — Аллу Маколіну, Світлану Заволокіну, Тетяну Копусь, Людмилу Пугачову, Валерію Рибалку, Сергожу Івановського, Валерія Попова, Ольгу Гончар, Наташу Ярошенко, Сашу Федорова, Ігора Пресняка.

Всі нагороди й премії були вручені на прощальному вечорі дружби студентів хіміфаку і молоді Комінтерново, який відбувся в районному Будинку культури 3 жовтня. Вечір пройшов добре. Після урочистої частини студенти дали концерт «60 хвилин поезії». Активну участь в організації концерту взяли студенти Г. Жукова, Л. Куцарева, Л. Скачинська, М. Маврова, бенко, Н. Хоменко, Н. Яро Н. Андрусак (бр. № 2), Н. Башенко (бр. № 3).

Хочеться подякувати районному комітету партії і райкому комсомолу за велику допомогу в організації вечора. Особливу вдячність хочеться висловити зав. відділом агітації і пропаганди райкому КПУ тов. Н. В. Василевській і першому секретареві райкому ЛКСМУ тов. С. В. Маковейчуку. Ми щиро вдячні всьому керівництву колгоспу, а особливо голові колгоспу Н. А. Томашевському і його заступнику В. М. Пушкову, за увагу й турботу, яку вони проявили до наших студентів.

Правда, були й претензії у зв'язку з недостатньою організацією роботи транспорту на збиранні винограду. Але в третій декаді місяця все було гаразд.

Ми впевнені, що студенти-хіміки будуть гідними свого факультету і в наступних поїздках на сільгоспроботу. Ми також упевнені, що дружні зв'язки між молоддю Комінтернівського району й хіміфаку університету будуть зміцнюватися.

Ф. ГЕРБЕР, керівник групи, аспірант кафедри фізико-хімії полімерів та колоїдів.

БІЛЬШЕ ВИМОГЛИВОСТІ, САМОКРИТИЧНОСТІ

печеність побуту співробітників і студентів не відповідає вимогам. Недостатній контроль за учбовим процесом був і з боку учбової частини.

Як справи зараз? На 1 вересня план капітального будівництва виконано на 55 процентів, освоєно 109 тис. карбованців. Щоденно на будівництво виділяються студенти, але роботу в значній мірі сповільнює недопостачання матеріалів заводом залізобетонних конструкцій. На 1974 рік асигнування на капітальне будівництво передбачається збільшити в 2—2,5 рази. Щоб їх отримати, потрібно виконати план цього року. Це — одне з першочергових завдань всіх комуністів АГЧ і, зокрема, комуністів-будівельників.

Інформуючи про виконання плану по капітальному ремонту, доповідач вказав, що і тут має місце ряд недоліків, зокрема, низька якість виконуваних робіт, відсутня вимогливість до підлеглих з боку начальників відділів, поганий ще облік і контроль за витратами будматеріалів, не витримувався принцип підбору і розстановки кадрів.

Значні недоліки мали місце і в роботі колективів, керованих тт. Руденком, Тка-

вировиком, виправити роботу АГЧ, довести її до рівня вимог — ось тема виступу виконуючого обов'язки проректора по АГЧ М. М. Бойко.

Проте не всі ще комуністи зробили належні висновки й критично підійшли до оцінки діяльності АГЧ у минулому. Про це говорив, зокрема в своєму виступі заступник секретаря парткому М. П. Краснянський. На порядку денному — надзвичайно важливе питання, але не всі комуністи прийшли на збори, деякі запізнилися. Доповіді та виступи в дебатах супроводжувалися репліками. Комуністи будівельної групи, на адресу яких сипалося чимало докорів, на жаль, відмовчувалися. Про яку серйозну розмову могла йти річ, коли деякі комуністи прийшли зі службовими паперами і значну частину зборів приділили їм?!

На наступних партійних зборах обговорюватиметься важливе питання — про підвищення авангардної ролі комуністів АГЧ у вирішенні завдань, що стоять перед університетом. І потрібно, щоб вони пройшли в обставонці критики, вимогливості, нетерпимості до будь-яких порушень з боку комуністів.

В МОЛОДОСТІ, кажуть, можна чимало встигнути. Формулу «як жити» Вікторії Ольшанецькій допомогли вивести багато хороших людей. Залежно від того, хто твоя мама, ти починаєш з казок Пушкіна чи з книжки про смачну й здорову їжу. Віка почала з Пушкіна.

Школу вона закінчила прекрасно. Слід від тих років — любов до біології. Уроки Костянтина Миколайовича Аксєнєнка забути неможливо. «Огонь, палаючий в посуді», — говорить вона про нього віршем Заболотського. Ще була музика, музикола з фортеп'яно. Гуртки малювання, ліплення в Палаці піонерів. Проте думки «куди піти?» не було. Біологія — ясна річ. До Владлена Миколайовича Тоцького вона підійшла на першому курсі й попросилася в лабораторію біохімії.

Доцент Тоцький — незмінний науковий керівник Віки. Правда, вони зараз рідко зустрічаються. Особливо відтоді, як Владлен Миколайович став деканом біофаку.

І нарешті В. М. Малаховська. Валентина Максимівна, працівник кафедри фізіології, ентузіаст усіх цікавих справ на факультеті, з притаманною їй життєвою енергією, щед-

ЩО МОЖЕ СТУДЕНТ

рістю і добротою відкриває таланти. В Ольшанецькій Валентина Максимівна одразу примітила здібності. Вікторія співала «за факультет», малювала плакати, карикатури.

Віка писала наукову роботу. Виступала на конференції. Зацікавилась університетською лабораторією психотропних препаратів і почала збирати бібліографію з трак-

вілізаторів. Поступила на курси англійської мови. Але тут вона відчула перевтому. Вирішила відпочити.

Як відпочити? Потрібна зміна занять. Організувати вечорні танці? Ні, зробити так, щоб разом з друзями відпочити і поміркувати, пізнати нове й повеселитись. Потрібен клуб. А якщо його символом стане грецьке «арне-

тон»? В перекладі — найкращий. Синонімом цього слова в древній Еладі вважали міру, вірніше, почуття міри.

На столах букети — флора із ботанічного чи Савранського лісу (в залежності від того, де побували на практиці). Чай із самовару. Гарні сувеніри із смыслом. Чорні академічні шапочки, хліб-сіле новим членам клубу. Це «Аристон». Розита Шатлова й Вікторія придумували теми дружніх шаржів. Відтворили професора А. І. Уймова як Діогена в бочці, а ректора університету О. В. Богатського у вигляді семирукого індійського Шіви, підтверджую-

чи його багатогранність.

Шукали в Одесі цікавих людей. Повернувшись із далеких подорожей, з членами клубу ділились враженнями професор Богатський, доцент Сердюк і Кухаренко. А потім виступали іноземні студенти, які вчаться на біофаці. Монголка Гомбосурєнтіїн розповідала про герб своєї країни. Кук із ДРВ написала леген-

ду про лотос. Розповіді Шейн Алі Мохамеда і Мзее Хотіба Раджаба переносили слухачів у Африку.

На факультеті почали організовувати фотовиставки, виступали стінники, присвячені Яну Амосу Коменському і Василю Олександровичу Сухомлінському. З доброго почину Саші Латанського й Віктора Закусєнєва почав існувати театр мініатур, а Люда Зозуліна захопила маси ідеєю лялькового театру. Ляльки майстрували самі. Самі розшивали фосфоресцюючими фарбами костюми для заключного концерту. В минулому учбовому році біологи зайняли абсолютне перше місце в університеті. Так Віка «відпочила».

Тема Ольшанецької десь на рубежі медицини, хімії й космічної біології. Уже дві її наукові роботи опубліковано у всесоюзних журналах. Представляє студентство в облпрофраді. Виступала в університеті з доповіддю про виховання любові до професії педагога. Пише сценарії для «Аристона». Вікторії двадцять один. Молодості потрібно багато.

К. ЧЕЧКІНА.
Фото автора.

МОЖЕ СТАТИ КОРИСНІШОЮ

«А вже весна, а вже красна, молодому козаченькові мандрівочка пахне...». Хороша пісня, яка й справді кличе з весняним пробудженням в нові мандри.

Тільки на мене має вона трохи загаяний вплив — починає діяти пізніше, коли весну вже заступає літо і приходить липень місяць студентської музейної практики. І я щороку в цьому місяці готовий рушатися з молоддю в похід, у літературознавчий пошук.

Скільки вже було тих практик у попередні роки? Полтава з її численними музеями. Північний Кавказ заради Лермонтова, Ярошенка, Марка Вовчка, Хетагурова, Казасі. Три прибалтійських радянських республіки. Крим...

Але сурма сурмить знову — і рушаємо в новий похід. Цього разу починаємо в Північній Буковині.

Чернівці. Нам влаштовують товариші з університету одразу ж екскурсію по місту. Відвідуємо всі літературно-пам'ятні місця, які, до речі, всі ж відзначені меморіальними дошками. Наша екскурсія продовжується по будівлях і розкішному саду Чернівецького університету. Його корпуси являють архітектурно-мистецьку достоприметку міста — тут є чим зачаруватися.

А потім — творча зустріч, творча розмова на кафедрі української літератури про роботи місцевих літературознавців.

У наступні дні студенти знайомляться з Чернівецьким історико-краєзнавчим музеєм, з літературними музеями Юрія Федьковича та Ольги Кобилянської. Відвідаємо в село Димку Чернівецької області — з ним зв'язане написання повісті «Земля» Ольги Кобилянської — тепер тут, буквально за десять днів до нашого приїзду, відкрито філіал музею Кобилянської. Наші записи в книзі відвідувачів лягають слідом за записами Олесея Гончара та Ірини Вільде.

Відвідуємо міське кладовище. Дівчата приходять з квітами, кладуть їх на могили Юрія Федьковича і Ольги Кобилянської.

Далі йдуть виїзди в села Снятин і Русів Івано-Франківської області. В нашому маршруті є Івано-Франківськ. Але до потрібних нам «музейних пунктів» з Чернівців ближче, ніж з Івано-Франківська. Ми й робимо наші «радіальні поїздки» (користаюся бухгалтерською термінологією!) з Чернівців, сюди ж і вертаючись після подорожів.

У Снятині — музей Марка Черемшини, в Русові — Василя Стефаника. Незабутні зустрічі: в Снятині з удовою Марка Черемшини — незмінно бадьорою, незважаючи на хворобу, Наталею Семанюк, у Русові — з сином Стефаника Кирилом Васильовичем.

ПОВНОЮ МІРОЮ

Вже цілий місяць ми разом. Знайомились, придивлялись один до одного, а тепер, ніби, і подружились.

Ми — це дев'ятий «В», тридцятьеро допитливих і неспокійних. І я — студентка істафаку, нині Марія Олександрівна, їхній викладач історії.

Вслухаюся у відповідь учня, а в полі зору тримаю весь клас. Задикуватих і спокійних, говірливих і мовчазних, здібних і не дуже охочих до наук...

Які ж вони різні і які ж дорогі серцю! Енергією, що, здається, б'є через край, мрійливістю, бажанням добра.

Продовжуючи знайомство з «літературною периферією», рушаємо в одне з наймальовничіших міст Покуття — Коломию. Звідти спочатку в Печенежжю, де діє музей народного месника Олекси Довбуша, а потім у Косів, до неповторного за своєю оригінальністю музею гуцульського мистецтва і архітектури.

Частина наших товаришів, які марять Яремчим і його підгірською красою, подорожують сюди, знайомляться тут з музеєм партизанської слави.

На завершення наших мандрів — суворий красень Лєвів. Починаємо творчі знайомства з народним меморіальним музеєм «Холм Слави», звичайно, перед тим з повагою і скорботою відвідавши дороги могили на цьому незвичайному холмі.

Далі проводимо день у музеї «просто неба» — у Львівському музеї народної архітектури і побуту. В наступні дні — Львівський музей українського мистецтва, літературно-меморіальний музей Івана Франка...

Скільки вражень, скільки музеїв побачено за два тижні, як збагачує, розширює така практика виднокруг студента, як усе це знадобиться завтра розповідати уроки, коли студент-практикант стане вчителем!

І разом з тим стає ясно, що нам треба міняти, ускладнювати форми музейної практики за всього великого пізнавального значення того, що досі робимо. Треба, очевидно, йти на зменшення «калейдоскопу вражень» — зменшення кількості відвідуваних музеїв. Хай п'ять днів ідуть і далі на відвідування якомога більшої кількості музеїв у тій або іншій окрузі. А потім за чітким розкладом по троє або четверо студенти мають «осідати» в якомусь одному музеї, щоб вже «вглиби» піти у своєму знайомстві з музеєм і творчістю того письменника, ко- му присвячений цей заклад. Так проміне ще чотири-п'ять днів. А решту часу студенти вже мають водити екскурсії по музею, заступаючи штатних працівників. Тоді буде справжня практика!

Звичайно, маршрути повинні бути встановлені заздалегідь, і вже з початку навчального року студенти мають знайомитися зі «своїм» колом письменників, а особливо з тим, в чийому музеї вони хотіли б працювати. Тоді у «всеозброєнні» кожен зможе ставати на своє робоче місце, буде поєднано красиве і корисне, «троянди і виноград» — за відомим виразом поета.

А. НЕДЗВІДСЬКИЙ,
професор, доктор філологічних наук.

Тут я осягнула істину: і їм, щедрим, не можна віддавати себе напововну. Знання, думки, почуття — усе повною мірою або ж не бути вчителем, старшим другом.

Мине ще трохи часу, і наше спілкування обірветься. Та маю зробити так, щоб мої уроки історії стали для них уроками життя, неосяжного і прекрасного. Аби не було на них жодного нудьгуючого, байдужого. Адже то і для мене урок — на майбутнє.

М. ШЕПЕЛЯВА,
студентка V курсу істафаку.

Вчора відбулась наукова конференція. Вона присвячена 60-річчю з дня народження професора В. П. Колмакова. Зібрались видатні вчені-криміналісти з багатьох міст України, громадськість університету, викладачі, студенти юридичного факультету. Були заслухані доповіді Л. Е. Ароцкера, В. К. Лисиченко, Л. І. Нагерняка, Н. І. Кліменко, В. В. Тищенко, Т. Ф. Шаркової.

Професор В. П. Колмаков з колегами на конференції.

СТОРІНКА ПЕРША: ПОЧАТОК

Я, Колмаков Віктор Павлович, народився в 1913 році в сім'ї колгоспника, в сибірському селі Велика Іня. В комсомол вступив в 1931 році. 1932 році поступив у Ленінградський правовий інститут.

(З автобіографії).

...В далекому сибірському селі селяни почали організовувати колгоспи. Та нелегко їх було створювати, перешкоджали куркулі, а їх в Сибіру було більше, ніж в будь-якому іншому куточку Росії. Підпалювали колгоспні садиби, погрозували селянам, які хотіли записуватися до колгоспу, вбивали сільських активістів — комуністів, комсомольців, ховали хліб, зерно. Для боротьби з куркулями були створені Бригади Сприяння Міліції по селах. Сільські хлопчачі радо брали участь в БСМ.

У 1930 році 20 комсомольців села по комсомольських путівках послали працювати на шахту в місто Чорногорськ. Працювали буряльниками. Найбільше хлопцям потребувалося сили волі, щоб з ранку до пізнього вечора бурити пласти вугілля, коли з незвичайної болі руки і ноги, нило від болю все тіло. Хлопці повернулись додому, залишився один Віктор. Потім робфак, а через рік — студент Ленінградського правового інституту. Студентські роки були типовими для молоді тих часів: вдень — навчання, а вночі хлопці працювали. Допомоги чекати Віктору не було звідки: в сім'ї семеро дітей. Та в заліковій — лише «п'ятірки».

СТОРІНКА ДРУГА: ІСТОРІЯ ВЕЛОСИПЕДА (ТІЛЬКИ В ДОКУМЕНТАХ)

По рішенню ЦК комсомолу 50 чоловік IV курсу ЛПІ направляються на слідку роботу в Сибір. Мене направили в Юргинську районну прокуратуру. В конкурсі на кращого слідчого краю я одержав першу премію.

ПРИКАЗ № 112. По управленню краєвої прокуратури Западно-Сибирського края.

г. Новосибирск,
15 мая 1935 года.

Следователя Юргинского района Колмакова Виктора Павловича, работающего в районе с 6 марта 1935 года и сумевшего, несмотря на отсутствие стажа работы в органах юстиции, хорошо овладеть техникой расследования и закончить за два месяца работы 36 дел, из них за 15 дней мая по посевной — 15 дел, не прекратив за время работы ни одного дела, объявляю лучшим ударником следствия, награждаю 125-ю рублями, велосипедом и объявляю ему благодарностью.

Начальник управления краевой прокуратуры.

Телеграмма краевого прокурора и уполномоченного ЦК Союза:

ТОМСК, ГОРПРОКУРАТУРА — КОЛМАКОВУ ОТ ДУШИ ПОЗДРАВЛЯЕМ ПОЛУЧЕНИЕМ ПЕРВОЙ ПРЕМИИ КРАЕВОМ КОНКУРСЕ ЛУЧШЕЕ СЛЕДСТВЕННОЕ ДЕЛО.

СЕГОДНЯ ВЫСЫЛАЕМ ВАМ ПУТЕВКУ.

ЗАВІРУ В ЛЮДИНУ

НАРИС

ОТВЕТ: БУДУ КРЕПКО ДЕРЖАТЬ ЗВАНИЕ ПЕРЕДОВИКА СЛЕДСТВИЯ — КОЛМАКОВ.

СТОРІНКА ТРЕТЯ: МАЙЖЕ ДЕТЕКТИВ

...В котрий уже раз Віктор обходив всі вулиці, будинки, під'їзди навколо гуртожитку! Ходив тут, коли ніжно і беззахисно тріпотіли на вітрі перші весняні листочки дерев, коли раді хлопчачі вішали на деревах шпаківні, а їх куртки і пальта ворохом лежали на землі біля дерев.

А зараз уже осінь. І листя, таке ж ніжне й беззахисне, зриває вітер, осінній, злий. Одинокі й незатишно виглядають на голих деревах порожні шпаківні.

...З дня злочину пройшло п'ять місяців, слідство весте все важче, а папка з написом «Вбивство студента Томського університету О. Васькіна» так і залишається на столі.

Пізніше всі факти вишикувалися в струнку лінію. Лобов з причинниками вирішили пограбувати касира університету, який в той день мав одержати стипендії. Зустріли в тихій вулиці, ог-

хисту пішов на фронт. Був військовим юристом.

...Це трапилось в 1944 році в Закарпатті. Віктор Павлович супроводжував колону машин з пораненими. На шосе, по обидві сторони якого стояв стіною карпатський ліс, на колону напали бандерівці. Бійців з охоро- ни було дуже мало, довелось і пораненим, хто міг, брати до рук зброю, вступати у бій. Вирішили оборонятись до останнього патрону. Бій йшов кілька годин. Напад був відбитий. І до нагород Віктора Павловича додалися медаль — «За відвагу».

СТОРІНКА П'ЯТА: НАГОРОДА

Після демобілізації я повернувся в Харківський НДІСЕ. Протягом 17 років керував цією установою. В 1962 році захистив докторську дисертацію.

УКАЗ ПРЕЗИДІУ ВЕРХОВОЇ РАДИ УРСР ПРО НАГОРОДЖЕННЯ ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІУ ВЕРХОВОЇ РАДИ УРСР ТОВА. КОЛМАКОВА В. П.

За заслуги у розвитку радянсь-

шли, відібрали портфель, відкрили і остовпили: він був порожнім. Касир в той день грошей випадково не одержав. Прийшовши в гуртожиток, Лобов з хлопчачими зібрався на термінову нараду. В цей час Васькін проходив біля кімнати і мимоволі почув, про що йдеться. На другий день підійшов до Лобова і порадив добровільно з'явитись в міліцію і все розповісти. Та Лобов вирішив інакше.

...Скільки разів уже Віктор уявляв себе вбивцею, намагався знайти «ніточку» для розв'язання задачі, обходив всі вулиці навколо гуртожитку, придивлявся до всього: вікон, дверей, будинків, тротуарів, ніби десь там був захований труп. І залишився лише один шанс — парк. Він прилягав до самого гуртожитку, і Віктор не раз уже зупиняв хід своїх думок на ньому. І одного дня вирішив знову обійти алеї. Пильно придивлявся до клумб, алеї, дерев. Його зацікавив один куточок при вході до парку. Всюди рівний трав'яний покрив, а тут...

...На другий день Віктор при- вів у парк Лобова. Підійшли до берізки, у відзначеному куточку впевнено наказав супроводжую- чим: «Копайте тут!».

...Слідство велося шість місяців. Спочатку Віктор одержав догану за тривалість розслідування, а потім подяку за розкриття вбивства.

СТОРІНКА ЧЕТВЕРТА: ЕПІЗОД ВІЙНИ

У листопаді 1938 року Прокуратура СРСР відібрала мою кандидатуру в аспірантуру Харківського юридичного інституту. В ряди КЛРС вступив 17 червня 1941 року. 23 червня 1941 року захистив дисертацію, на другий день після за-

кої криміналістики і судової експертизи, в зв'язку з п'ятидесятиріччям з дня народження нагородити директора Харківського науково-дослідного інституту судової експертизи Колмакова В. П. Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

**Д. КОРОТЧЕНКО,
Н. ЗЛЕНКО,**

м. Київ. 3 жовтня 1963 року.

СТОРІНКА ШОСТА: ПОСЛІДОВНИКИ, УЧНІ

У 1967 році за конкурсом обрали завідуючим кафедрою криміналістики Одеського державного університету, потім став деканом юрфаку.

...Під час нашої розмови у кабінеті до декана зайшов підтянутий стрункий військовий. Посміхнувся. «Пізнаєте? Прилетів у відраження з Москви, вирішив зайти. Віктор Павлович посміхнувся привітно і сказав мені з гордістю. «Це мій учень». Скільки було таких зустрічей, привітних посмішок, дякувань за науку, добрих побажань і щирих, і гордих слів: «Це мій учень». Учні Віктора Павловича можна зустріти в будь-якому місті, районі України. Під його керівництвом захистили кандидатську дисертацію 30 чоловік і 8 чоловік закінчують її писати. Вже без нього. Крім того, його вважають своїм вчителем всі студенти юридичного факультету, випускники минулих років.

...Одного разу Віктор Павлович показав мені книгу одного відомого українського письменника. Там був напис: «За віру в людину...».

Це останній штрих до розповіді про життя Віктора Павловича Колмакова.

Т. ТРАЧУК.

Меридіан дружби

За високі показники в навчанні, активну участь у громадському житті університету та сумлінну роботу по організації і проведенню третього трудового семестру на факультетах у 1972—73 навчальному році наказом ректора Одеського держуніверситету нагороджено грошовою премією в розмірі місячної стипендії студентів Л. Федчер, Л. Малюжко, Ю. Красавіна (юрфак), І. Завистовську (фізфак), В. Плавича (ісфак), Л. Макаренко (факультет РГФ). Оголошено подяку студентам юридичного фа-

культету М. Маленко, Б. Пережнюку, В. Бухову, М. Кичатову, механіко-математичного — В. Кваснікову, Г. Леоновій, О. Кисель, фізичного — Л. Кузьмінній, хімічного — Є. Левіній.

Один із нагороджених — Юрій Красавін, студент третього курсу юрфаку — влітку працював комісаром університетського студбудзагону «Одеса-73» в м. Сегеді (Угорщина). Нещодавно він завітав до редакції, де охоче поділився своїми враженнями від поїздки.

ПОСТІЙНА ПРОПИСКА У СЕГЕДІ

Юра, ти в Угорщині — вперше?

— Так, я познайомився з Сегедом вперше. Але будзагони Одеського університету отримали, як-то кажуть, в Сегеді постійну прописку. Наш вуз підтримує з Сегедським університетом тісні дружні зв'язки, і тому вже стало доброю традицією щороку обмінюватися студентськими будзагонами. Цього літа до нас в Одесу приїздив загін «Сегед-73», про це, до речі, вже сповіщала газета... А в Сегед вирушив «Одеса-73».

— Кілька слів про кількісний та якісний склад загону.

— «Одеса-73» побудований, як ми жартували, за системою «сім плюс сім» — тобто однакова кількість юнаків та дівчат. Вони — представники майже всіх факультетів: юридичного, геолого-географічного, історичного, філологічного, механіко-математичного, РГФ... Звичайно, в загін потрапили кращі з кращих, гідні представляти комсомолу нашого університету в вузі-побратимі. Це, наприклад, Тая Сокольська — Ленінська стипендіатка, п'ятикурсниця факультету РГФ, Надя Знаєшева з IV курсу ісфаку, заступник секретаря комсомольської організації факультету. Очолив загін заступник декана юридичного факультету кандидат юридичних наук А. С. Васильєв.

— З якими думками, настроєм від'їжджали до Угорщини?

— Мріяли познайомитися з життям наших ровесників — студентів Сегедського університету. З чудовою угорською природою, про яку ми так багато чули. І, звичайно ж, добре попрацювати, витримати марку міста-героя — адже ж ми носимо

форму бійців - будзагонівців.

— Отже, Сегед... Як жилося вам там, як працювалося?

— В Сегеді ми прибули ясного сонячного липневого ранку... Місто справило на нас непогане враження — чудова архітектура, поєднання старовини з сучасністю.

На вокзалі нас зустрічали начальник об'єданого молодіжного табору студбудзагонів СРСР, ПНР, УНР, представники університетського комітету Комуністичної спілки молоді Угорщини. Квіти, слова привітання...

На сучасному трамваї, що так органічно влітає в дещо старовинні вулиці, ми дісталися до університетського гуртожитку, де мешкали майже три тижні... Того ж дня у нас з'явилися сусіди — прибули будзагони з Польщі та Львівського політехнічного інституту. Швидко познайомилися, поділяли мовний бар'єр, і незабаром по всіх поверхах розносилися пісні російською, українською, польською, і

угорською мовами...

А вранці — за роботу. Наші дівчата займалися фарбуванням залізних конструкцій. А ми, хлопці, разом з політехніками зі Львова — працювали на будівництві корпусу м'ясокомбінату. Роботу розпочали, як-то мовиться, з нуля. Розчищали будівельний майданчик, виймали ґрунт з котловану під фундамент. Потім — укладка бетону, зведення бетонних колод... Хоч і важкувато спочатку було, все ж витримали, не підкачали. Потрудилися добре, свій обсяг робіт виконали на 2 дні раніше строку. Угорські товариші теж були задоволені нашою роботою. Особливо їм сподобалося, як швидко, злагоджено ми встановлювали бетонні свай...

— Коли чуєш: Угорщина, то одразу в пам'яті спливає і голубий Дунай...

— А Дунай справді-таки голубий. В цьому ми переконалися, відвідавши Будапешт. Так, після робіт ми відпочивали в молодіжному таборі на березі Дунаю, здійснювали екскурсійні поїздки по Угорщині. А в таборі — конкурси пісень, спортивні змагання з волейболу, футболу... До речі, наші футболісти завоювали перше місце! А Надія Знаєшева і Анатолій Семенович Васильєв стали переможцями вікторини «Що ти знаєш про Угорщину?».

До цього можна ще додати, що за сумлінну роботу керівники будівництва нагородили СБЗ «Одеса-73» Почесною грамотою. Марку міста-героя, марку комсомолі університету будзагонівці витримали з честю.

Вів інтерв'ю
Б. АРКАДЬЄВ.

Пліч-о-пліч з радянськими студентами в нашому університеті набирають освіту посланці різних країн світу. Вони сумлінно вчать, наполегливо опановують знання, щоб принести якомога більшу користь своєму народові.

Фото К. Чечкіної.

ПЕРШЕ ПОБАЧЕННЯ

Є на світі міста, як люди. Один раз зустрінешся і не хочеться розставатися. Таким став для мене прекрасний Ленінград. Ті, хто бачив його, вже ніколи не зможуть забути. Навіть через роки буде згадуватися місто в голубому серпанкові туману, золоті куполи Ісаакія й Петропавлівки, величаві фонтани Петропавлівки. Взагалі, по-моєму, не можна розповісти про Ленінград. Це місто мрії, а хіба можливо розповісти щось про мрію? Але є інший Ленінград. Ленінград — Історія. Революція, друга світова війна...

На Пісарьовському кладови-

щі завжди люди, люди... Вони йдуть до своїх батьків, матерів, дітей. Вони несуть ім'я квіти й пам'ять. Ця Пам'ять живе у всьому: в червоному вогнику гвоздики біля підніжжя пам'ятника, в пачці сигарет, яку поклали на могильну плиту. Той, хто спить під нею, не встиг викрикнути її в ленінградську блокадну зиму, помер...

Все ясніше постає переді мною велич людини. Нам багато розповідали, я багато читала про Ленінград, але тільки тут, на Пісарьовському кладовищі я до болю відчутливо зрозуміла, що людину можна вбити, але не

можна знищити людську душу, потягнути до свободи. Тут, на Пісарьовському кладовищі, я згадувала наше чеське Лідіце і знову думала, який страшний фашизм. Нас було багато: студенти з Чехословаччини, Демократичної Республіки В'єтнам. Ми ходили по місту і бачили, як хороше, подружньому, усміхалися нам зовсім незнайомі люди. Гостинні господарі, вони зустрічали нас, наче рідних, і, мабуть, декому з нас здалося, що він — вдома.

І знову місто. Невський проспект. Дворцова площа. Ермітаж — скарбниця шедеврів рук людських. Ми в захопленні

йшли залами Ермітажу, зупинилися, зачаровані побаченням і почуттями. Але нам не вистачало часу, та хіба тільки нам?

У згаду і знову бачу все перед собою. Будинки, неначе застигла музика, сива стрічка Неви, розведені мости — найнеповторніше, що ми бачили в місті чудес мистецьких і людських.

От і сталося моє перше побачення з тобою, дорогий Ленінград. Кажуть, хто оглядається, той повернеться. Я, мабуть, сто разів оглядалася, прощаючись. Я повернуся, чекай мене, Ленінград! До побачення!

Марія ТОМАШКОВА,
III курс мехмату.

У СВІТІ КНИГ

Поряд з відвідуванням лекцій, практичними, лабораторними та іншими заняттями, студентам потрібно навчитися самостійно працювати з книгою, користуватися бібліотеками, бібліографією. В науковій бібліотеці Одеського університету зберігається дуже багато цінних і рідкісних книжок, періодичних видань. До речі, періодичні видання становлять більше 50 процентів усього фонду бібліотеки. У фондах також зберігаються видання творів класиків марксизму-ленінізму, в тому числі і прижиттєві видання К. Маркса, Ф. Енгельса та В. І. Леніна.

В бібліотеці зібрана література з різних галузей знань, з природничих та гуманітарних наук вітчизняних та зарубіжних вчених. Література представлена

багатьма мовами народів нашої країни та мовами світу.

Щоб знайти необхідну книгу, журнал, збірник тощо, необхідно звернутися до довідкового апарату бібліотеки, до бібліографії, читачам бібліотеки слід звертатися до різних каталогів та картотек. Бібліотека має каталоги на мовах: російській, українській, народів СРСР, слов'янських, іноземних. У цих каталогах читач знаходить відомості про книги, авторів. Коли ж потрібна література з якогось питання, теми, проблеми, слід звертатися до систематичного каталогу, організованого за новою бібліотечно-бібліографічною класифікацією. Систематична картотека журнально-газетних статей побудована теж за цією класифікацією і дає бібліографічні відомості з періодичних видань: журналів,

«праць», «вісників», «записок», «доповідей», збірників, газет тощо.

До послуг читачів також алфавітний та систематичний каталог назв періодичних видань, які одержує наукова бібліотека, картотека рецензій, картотека праць учених Одеського університету, каталоги на іменні фонди (Воронцових, Шільдера, Строганова) та інше.

Щоб знайти відомості про літературу, що вийшла з друку, а в бібліотеку не надійшла, слід звертатися до бібліографічних видань. Насамперед треба користуватися виданнями книжкової палати: «Книжная летопись», «Летопись журнальных статей», «Летопись газетных статей», «Летопись рецензий», «Летопись периодических изданий СССР», «Ежегодник книги СССР», «Ли-

топис друку УРСР», «Літопис періодичних видань УРСР» та багато-багато інших. Слід звертатися також до енциклопедій, словників, довідників з різних галузей знань, нарешті, до тематичних бібліографічних видань. Наша бібліотека має відділи, де зосереджені різноманітні бібліографічні видання.

Всім, хто вчиться і вчить, вивчає наукову спадщину минулого, хто слідкує за новим у науці, хто готує курсові, дипломні та дисертаційні роботи, слід звертатися до каталогів, картотек та бібліографічних видань. Це значно скоротить час на пошуки і правильно організує вашу працю. Співробітники наукової бібліотеки допоможуть вам, коли це потрібно, знайти необхідну літературу, скласти бібліографічний список, нададуть бібліографічну консультацію.

В. ТЕРЛЕЦЬКА.

ПОРАДИ ЛІКАРЯ

ЦЕ НЕБЕЗПЕЧНО

Стовбняк — тяжке інфекційне захворювання, що виникає як наслідок різноманітних травм або поранень. Сама назва його походить від стану хворого, що у момент судорог дещо нагадує стовп.

Збудник стовбняку — палички, які є природними мешканцями кишкової людини або ж травної. Потрапляючи у ґрунт, вони утворюють стійкі форми — спори, що можуть зберігатися протягом років.

Разом із землею спори заносяться у рани, де починають розвиватися, виділяючи отруту — токсин. Із током крові вона розноситься до м'язів, а звідти — у центральну нервову систему.

Інкубаційний (прихований) період розвитку захворювання триває від одного до сімдесяти днів. Перші його ознаки — корчі, напружений, «як дошка» живіт, сильні болі, посиніння шкід. Температура підвищується до 40—42 градусів.

Для запобігання стовбняку необхідно одразу ж після поранення звернутися до лікаря. Своєчасне введення протистовбнячної сироватки, спеціальних медичних препаратів виключає загрозу захворювання, відвертає його трагічний перебіг.

Пам'ятайте, що навіть незначне ушкодження шкіри, опіки можуть призвести до стовбняку!

В. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

СЕЗОН ЗАВЕРШЕНО

У спортивно-оздоровчому таборі університету завершився літній сезон. В цьому році на березі Чорного моря відпочило 427 студентів, в тому числі 142 спортсмени, які проводили тут учбово-тренувальні збори. На своїй базі провели літо багато співробітників та членів їх сімей. Студенти відпочивали по пільгових путівках. Такі ж путівки одержали понад сто співробітників.

На базі оздоровлено також близько 300 юних спортсменів ДСШ «Спартак», «Буревісник», об'єднано, шахово-шашкової школи. База в Чорномор'ї прийняла наших друзів з Вільнюського університету, Ленінградського технологічного інституту. У таборі відпочиваючи тренувалися, складали норми ГПО. Для них організовувалися екскурсії, лекції, бесіди, відвідування театрів, музеїв.

За період літнього сезону чимало зроблено для благоустрою бази — збудовано дорогу, дооріжки, продовжувалося будівництво нових корпусів. До нового сезону треба зробити ще дуже багато: закінчити будівництво двох двоповерхових корпусів, збудувати павільон для настіль-

них ігор, обладнати водну станцію. На новий сезон передбачаємо оздоровити 500—600 студентів, велику кількість співробітників, виділити місяць для відпочинку і рибальства на суботу й неділю.

А. ЛУПОЛОВЕР.

ДО ВІДОМА СЛУХАЧІВ ШМЖ

Заняття у школі молодого журналіста — у середу, 17 жовтня, о 17 годині в кімнаті Бойової слави.